

Zlatý roh

ZPRAVODAJ OBCE STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

ŘÍJEN 1997

ČÍSLO 10

2 Kč

Sněžnické věže, nadace... a co dál?

"Slyšel někdo ještě na počátku 90. let minulého století o Sněžníku, kde jen čtyři měsíce v roce je ani jaro, ani léto, a ve zbylém čase déšť, víchry, sníh a mlha?" - psal v roce 1933 anonymní autor článku "Tři vládci na Sněžníku". "Návštěvníci okolí však věděli, že zima, sníh a jinovatka tam vytvářejí pohádkové tvary, na podzim slunce nejpěkněji svítí nad nejvyšším vrcholem Kladska, a v srpnu a v září je možno se podívat nejkrásnějším panoramatem. Dnes všem, zachvívajícím se krásou Kladska, zdá se být přirozené, že se na vrcholku Sněžníku tyčí vyhlídková věž, a při nepříznivém počasí nás pohostinně vítají v malé chatě. S tímto zvláštním místem je nerozlučně spjata postava Emila Gießera - stavitele Věže císaře Viléma (toto jméno nosila sněžnická vyhlídková věž do roku 1945). Překonal všechny protivy přírody, spojené s transportem stavebního materiálu, který bylo třeba dodat ze Stronia Slaskiego, Domaszkowa a Klodska. Tady byla každá minuta cenná a každá hodina příznivého počasí byla využita, aby byla v plánu-

ném termínu dokončena budova, mající být trvalou upomínkou na jeho osobu. Odaným, nejbližším spolupracovníkem Gießera byl Paul Neugebauer, který - příznivé počasí či nepohoda - se zednickou lžící v ruce se otáčel na stavbě."

Postup činností předcházejících stavbě vyhlídkové věže na Sněžníku předkládá ve svém článku "Vor 100 Jahren - Baubeginn Schneebergturm" z r. 1995 Jürgen Schölzel:

1830 - spisovatel a cestovatel Schilling doporučuje vybudování "Belvederu" o výšce 20 stop (kolem 6 metrů).

1839 - spisovatel a cestovatel Krebs by si přál na "Slezském Mont Blancu" Belveder vysoký 50 až 100 stop, kde by se potkávali milovníci přírody.

1881 - milovník hor Julius Peter soudí, že vzhledem k povětrnostním podmínkám musí mít věž na Sněžníku válcovitý tvar.

1882 - Sekce Kladské horské společnosti (GGV) v Mezilesí: "Věž na Sněžníku je pro Společnost nejnaléhavějším úkolem". Toto je první "oficiální" informace.

17.10.1884 - kníže Albrecht von Preußen, vlastník stroňských nemovitostí a větší části sněžnického masívu oznamuje GGV nohy podrážející podmínku: "Nebude projeven souhlas se zahájením stavby věže, jestliže nebude nejméně 91 stop vysoká, aby byl umožněn pohled přes obzor ohromné vrcholové kopule".

26.9.1886 - bez přihlídnutí ke knížecímu odmítnutí GGV opět diskutuje o stavbě věže.

2.12.1887 - wrocławská sekce GGV přebírá projekt věže do svých rukou.

6.4.1888 - již měsíc po smrti Viléma II. je rozhodnuto plánovanou stavbu "vybudovat na paměť velkého císaře v podobě monumentálního pomníku jako Věže císaře Viléma".

1890 - v létě je zopakováno přání s informací o myšlence pomníku císaře, které se setkalo s pochopením knížete, jemuž byly předvedeny projekty a smlouvy.

8.6.1893 - potvrzen opravený projekt wrocławského architekta Felixe Henry.

13.10.1893 - uzavřena stavební smlouva s vlastníkem pozemků.

Z OBSAHU

- Sněžnické věže, nadace... a co dál?
- Ze zasedání obecní rady
- Změna půjčovní doby v knihovně
- Konec letního času
- Tisková oprava ZR č. 9
- Poděkování
- Pohledy do minulosti
- Silnice ve znamení změn
- Společenská kronika
- Obnova toků potrvá nejméně do konce tisíciletí
- Lesy po červencové povodni.
- Školní rok 1997 - 1998
- Soutěž
- Žákovský volejbal
- Ke kabelové televizi
- Kino Staré Město pod Sněžníkem

9.6.1894 - architekt publikuje svůj projekt v berlínském "Deutschen Bauzeitung".

8.7.1894 - rozpis stavebních prací se ukázal nereálný, neboť všechny nabídky značně překračovaly kalkulovanou cenu stavby. V důsledku toho byla cena stanovena na 32 - 36.000 marek a práce byly zadány kladskému stavebnímu mistrovi Emilovi Gießerovi. Legendární "otec" věže na Sněžníku, Felix Burczek složil na dobu stavby funkci předsedy GGV. Jeho památce zasvěcená bronzová tabule, odhalená v roce 1911, je nyní jediným pozůstatkem sněžnické věže.

4.3.1895 - investorská smlouva mezi GGV a Emilem Gießerem.

16.5.1895 - GGV informuje vlastníka stroňských nemovitostí o definitivním zahájení stavby.

6.6.1895 - předání staveniště.

17.6.1895 - stavba začala! Nejistota skončila tradičním slavnostním položením základního kamene, neprovedené práce byly rychle naddělaný a 22. září již byla věž 4 metry vysoká.

Stavební práce, navzdory množství objektivních potíží, postupovaly kupředu v rychlém tempu a 9. července roku 1899 se konalo slavnostní vysvěcení objektu.

Již od chvíle otevření sněžnická věž získala ohromnou popularitu, o čemž svědčí skutečnost, že v roce 1906 na ni vystoupilo 4200 turistů. Na posledním podlaží vyšší věže, ve výšce 30 metrů se nacházel vyhlídkový sál zakrytý skleněnou kopulí, byla tu luneta a tabulka s informacemi o okolní panorámě. V pamětní síni byla umístěna busta císaře Frydrycha Viléma II., pomník od F. Thamma z Ladka Zdroju.

Když byl v roce 1941 povolán nájemce do armády a věž musela být zavřena, začala samočinná devastace. Nelze pomíjet, že věž dostala do vínku dešť, vítr, sníh a mráz. "Naši" věž na Sněžníku mohla zachránit jen oprava kvalitními materiály a její stálé hlídání.

Po ukončení II. světové války zůstala věž opuštěná, a stále více se měnila v ruiny (někteří vojáci WOP-u na ní dokonce zkoušeli přesnost své zbraně), až vzhledem k možnosti zasypaní ohrožovala životy neopatrných turistů. 11. října roku 1973, bez jakýchkoliv konzultací, přes žal poutníků a milovníků regionu, byly sněžnické věže vyhozeny do povětří. Zanechaly po sobě 4 - 5 metrovou hromadu ruin "zdobících" od té doby kopuli nejvyššího vrcholu Kladska.

Byl to skutečně konec? Již o několik let později začaly být sprádané plány stavby nové věže. V roce 1979 bylo v konkurzu vypsaném Vojvodským úřadem ve Walbrzychu osm koncepcí, ale žádná z nich nesplňovala všechny podmínky. Pokus znovuvýstavby byl podniknut v roce 1986 přes Středisko sportu a rekreace ve Stroniu Sl., rovněž však nepřinesl požadovaný efekt pro neustálý nedostatek finančních prostředků. V tomto místě je třeba dodat, že byli i odpůrci obnovy věže, kteří v ní vidí umělý, disharmonický krajinný prvek. V roce 1993 ředitel Sněžnického národního parku, Jan Trampus, podpořený hojnými přáními, společně s kruhem průvodců a přírodopisců se rozhodl znovu zabývat se problémem a zahájil projekt statutu Nadace sněžnické vyhlídkové věže, neboť poznal, že je to nejlepší organizační forma k realizaci tohoto předsevzetí. Tato iniciativa, již třetí v pořadí, nalezla své finále 4. prosince 1995 v konferenčním sále Okresního úřadu v Bystřici Kladské, kde v přítomnosti notáře představitelé čtyř obcí podepsali akt založení Nadace. Od té doby uplynuly téměř dva roky.

A jak postupují práce? Zřízenou Nadaci vytvořily čtyři sněžnické obce: Stronie Sl., Ladek Zdrój, Bystrzyca Kladska a Miedzylesie. Nadace je otevřená, to znamená, že mimo zakladatelů do ní mohou vstupovat i jiné obce. Proběhly rozhovory s Čechy (Králický, Staré Město, organizace "Společnost pro Králický Sněžník"), kteří jsou rovněž zaujati členstvím v nadaci, naproti tomu z německé strany v současné době

existuje problém zvolení představitelstva. Nadace se obrátila o pomoc na "Grafschafter Bote" za účelem rozhodnutí, kdo kompetentní je může reprezentovat při jednáních. Němcům byl zaslán architektonický projekt věže zpracovaný dr. Wojciechem Kosińskim - reakce nebyla nadšená, ale akceptují ho.

Nyní je třeba odklidit rumovisko na Sněžníku ze dvou důvodů: aby byl částečně získán materiál, ze kterého bude věž později postavena, ale také je nutné se dostat k základům, aby se provedl jejich statický posudek a potvrdit, co je možné na nich postavit, neboť na tom závisí technický projekt. Problémy, které v tu chvíli vystupují, jsou hlavně finanční povahy. Odhaduje se, že stavba věže bude stát kolem 1,5 mil. zlotých, a odborníci tvrdí, že cena technického projektu činí kolem 10 % ceny celé stavby. Těch 10 % musí Nadace získat vlastním úsilím zevnitř, jelikož podstatou Nadace je získávání peněz zvenčí, a otevření zřídla financování zajistí až technická dokumentace. Existuje řada prohlášení známých osob i institucí, že by byly ochotné značně podpořit stavbu věže, ale všechno je podmíněno technickou dokumentací i s rozpočtem. Nadace se bude zajímat hlavně o ty, kteří nemají takovéto podmínky, snad by bylo možné zajistit peníze z rozpočtu Polské republiky. Touhou představitelů Nadace je, aby ve stoletém výročí věže v r. 1999 byla již stavba dokončena.

A jak bude řešena doprava stavebních materiálů na vrchol Sněžníku? Vrtulníky nepřicházejí moc v úvahu, i když byly různé návrhy i v této věci. Nejvýhodnější by bylo dopravovat materiál z české strany, když z tohoto směru existuje výjezd až na vrcholek, ale váže se s tím řada problémů: pokud to bude polský materiál, musí se zorganizovat tranzit přes Čechy do Polska, pokud český, zůstane otázka importu, čili zvýšení ceny stavby. Nejbližším hraničním přechodem, přes který je možno dovézt stavební materiál, je Bobosów, jenže ten neodbavuje nákladní automobily. Při příležitosti stavby lyžařských výtahů na Černé Hoře probíhají jednání se slovenskou firmou Tatrapoma, disponující speciálními dopravními výtahy.

Z jakých materiálů bude sněžnická věž? Provedení vnějšího obkladu bude z původního stavebního materiálu čili z kamene, problém je pouze v nosné konstrukci: betonová či ocelová? Jestli ocelová, tak je možné počítat s pomocí vrtulníků, kámen na obvodový plášť je již na místě a zůstává dodávka dokončovací materiálů, ale těch již není potřeba v takovém množství. Celek logiky svázané se stavbou věže bude možné rozluštit teprve tehdy, až padne rozhodnutí, jak a z čeho bude věž postavena.

Chybí nejdůležitější otázka, proč ji chceme obnovit? Za prvé: byl to historický krajinný prvek, určující symbol Kladska. Za druhé: jestli spojujeme s masívem Sněžníku určité turistické hospodářství a naděje s tím svázané, a jestli ze strany

Černé Hory bude provedena sedačková lanovka na Zmijowiec (je to nadmořská výška kolem 1200 m.n.m.), tehdy zanikne část přírodní překážky bránící dostupnosti Sněžníku. Sám vrchol je přírodní zvláštností a jestliže nevybudujeme takový "hromosvod", jakýsi střed, budeme mít problémy se sešlapáváním celé kopule Sněžníku - pro pěkné výhledy se turisté budou muset "rozlézt" po vrcholku. Je ještě jeden jistý cíl této investice, cíl společný. Stavba musí zintegrovat prostředí, ne pouze ty generace, které sentimentálně vzpomínají na věž, jelikož tu žily, ale i pro osadníky přijíždějící sem po válce to byl pevný bod vztahu. Toužíme tohle vše přenést i na mladší generaci, aby společný cíl sjednocoval veřejnost polskou, českou i německou.

Zbývá zakončit slovy již citovaného Jürgen Schölzela: "...65 let trvaly přípravy stavby první věže na Sněžníku. Proběhnou teď rychleji? Mějme naději. Přejeme současně nové věži delšího trvání než staré!..."

□ Podle časopisu ZIEMIA KŁODZKA č. 80/81 přeložil ZP

Za článkem byla zveřejněna i výzva, kterou přetiskujeme:

SPRÁVA NADACE SNĘŻNICKÉ VYHLÍDKOVÉ VĚŽE SE OBRACÍ S VÝZVOU NA VŠECHNY, KTERÝM JE BLÍZKÁ IDEA ZNOVUVYBUDOVÁNÍ VĚŽE, O FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK.

Předseda Nadace,
Jan Trampus

Adresa Nadace:

ul. Kosciuszki 55, 57-550 Stronie Slaskie

Konto:

Centrum Sportu i Rekreacji
ul. Kosciuszki 20a, 57-550 Stronie Slaskie
PKO BP o/Kłodsko

10205112-69528-360-203

s přípisem

Fundacja Snieżnickiej Wieży Widokowej

Ze zasedání obecní rady dne 1.9.1997

- 1) TJ Baník Staré Město žádá o finanční příspěvek ve výši 100.000,- korun na opravu fotbalového hřiště poškozeného povodňovou kalamitou. Vedení TJ doloží výši požadované částky propočtem, poté bude žádost postoupena k projednání obecnímu zastupitelstvu.
- 2) Pošta Staré Město žádá o úpravu a údržbu parkoviště pro poštovní autobus. Žádost byla předána komisí výstavby. Ta již v této záležitosti jednala i v souvislosti s poplatky za užívání veřejného prostranství. Závěrečné doporučení komise bude obecní radě předáno v nejbližší době.
- 3) Manželé Dvořákoví, bytem Kunčice č. 69, a manželé Pichovi, bytem Kunčice č. 70, žádají o pomoc při řešení kritické situace, vzniklé povodní, se zdrojem

pitné vody. Obecní úřad se v této záležitosti spojí s majitelem toku - Lesy ČR.

- 4) Jelikož nebylo naplněno usnesení obecního zastupitelstva z 18.12.1996 a i přes výzvy nebyla paní Kampovou podepsána nájemní smlouva ke kulturnímu domu v Kunčicích, ani nebylo zaplacen nájemné, podle bodu III. Smlouvy o smlouvě budoucí ze dne 23.4.1997 je pronajímatel oprávněn nabídnout objekt dalším zájemcům. Proto budou vyrozuměni další dva původní zájemci o koupi kulturního domu, a věc bude předána k projednání obecnímu zastupitelstvu.
- 5) Základní škola ve Starém Městě žádá o zakoupení ještě jednoho počítače pro výuku žáků ZŠ. Obecní rada souhlasí a předává žádost ke schválení obecnímu zastupitelstvu.
- 6) Obecní rada uděluje písemnou formou poděkování všem zúčastněným organizacím i jednotlivcům za obětavou práci v době záplav. Byly vyhotoveny děkovné listy, které budou v nejbližších dnech zástupcům organizací a jednotlivcům předány.
- 7) Ze sítě škol byla vyřazena Mateřská škola ve Starém Městě. Od 1.9.1997 je zařazena společně se ZŠ pod názvem "Základní a mateřská škola Staré Město".
- 8) Lesy ČR nabízí občanům, jejichž obydlí bylo zcela zničeno záplavami, dříví za výhodných podmínek. Žadatelé musí doložit demoliční výměr. Nabídka je vyvěšena na úředních deskách OÚ.
- 9) Obec může získat dotaci na půdní nástavby ze státní podpory na bydlení. Podmínkou je sepsání dohody s budoucími nájemníky. Tuto možnost je nutné dále prověřit.
- 10) Starosta obce informoval OR o výsledku práce knihoven na Hanušovicku za I. pololetí 1997.

Ze zasedání obecní rady dne 15.9.1997

- 1) Pan Asen Takov odstupuje od koupě domu č. 312 v Hornické ulici.
- 2) Paní Olga Kampová odstupuje od koupě kulturního domu v Kunčicích pro nevyhovující hygienické podmínky pro potravinářskou výrobu.
- 3) K prodeji domu č. 305 ve Sportovní ulici doporučuje OR počkat na statický posudek.
- 4) A.s. Ligra Staré Město žádá o provedení probírky náletových dřevin na mezích. Obecní rada požaduje kácení mimo vegetační období formou ohleduplné probírky.
- 5) Obecní rada projednala dotazník Agentury ochrany přírody k realizaci ekostabilizačních opatření v krajině s protipovodňovou funkcí. Naši oblast se týká výstavba některých nádrží podle studie vodohospodářských opatření ze srpna 1994.
- 6) Bytová komise podala obecní radě návrh na zakoupení mobilních buněk pro sociálně slabé a problémové občany. Starosta obce projedná s a. s. Ligra, zda

by neprodali své buňky u bývalého ředitelství, které plánují do konce roku odstranit. Je třeba prověřit i další možnosti řešení.

- 7) Zvláštní škola Staré Město byla vyřazena ze sítě škol a nyní je vedena společně se základní školou a mateřskou školou pod názvem "Základní škola Staré Město". Je nutné realizovat převod zvláštní školy zpět do majetku obce.
- 8) Obecnímu úřadu byla doručena stížnost nájemníků domu č. 349 v Pionýrské ulici ve Starém Městě na rušení nočního klidu. VÚ Staré Město žádá obec o souhlas s podáním žaloby na vyklizení služebního bytu. O stížnosti byla informována Policie ČR. Po poradě s právníkem obecní rada doporučuje vydat požadované potvrzení.
- 9) Na příštím zasedání OR bude projednán obsah textu určený k zapsání do obecní kroniky.
- 10) Na jednání rady se dostavil vedoucí místního hospodářství s přehledem nevyčerpaných finančních prostředků určených pro bytový odbor. Protože se neuskutečnila řada natěračských prací, bude asi 250 tis. korun převedeno do rozpočtu příštího roku.
- 11) Obecní rada projednala novelizaci obecně závazné vyhlášky č. 7 o místních poplatcích z 1.10.1994. Výši poplatků a místa k pronájmu je třeba dát do souladu se zákonem č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích (silniční zákon), který platí od 1.4.1997. Ceny za vyhlášení informací pro občany v místním rozhlasu stanovila obecní rada s platností od 1.10.1997 takto:
  - a) za použití místního rozhlasu pro informaci občanů o prodeji zboží a službách, maximální délka hlášení 3 minuty, cena 50,- Kč za každé jednotlivé hlášení
  - b) za použití místního rozhlasu pro informování občanů v ostatních případech (nabídky zaměstnání, narozeniny, svátky, kulturní, tělovýchovné, vzdělávací a podobné obecně prospěšné akce), cena 10,- Kč za každé jednotlivé hlášeníTento ceník bude vyvěšen na úředních deskách.
- 12) S ing. Trčkou byla sjednána organizace a technická pomoc při likvidaci povodňových škod. Každé úterý se uskutečňují pracovní schůzky ke koordinaci prací.
- 13) PVT Šumperk nabízí kapesní, stolní i nástěnné kalendáře na rok 1998.

ZMĚNA PŮJČOVNÍ DOBY V KNIHOVNĚ

Obecní knihovna ve Starém Městě upozorňuje čtenáře, že počínaje 1. listopadem se mění půjčovná doba na čtvrtek a pátek. Důvodem je sjednocení provozu v Kulturním domě s ohledem na potřeby vytápění budovy.

Ve čtvrtek se knihy půjčují od 12.30 hodin do 18.00 hodin, v pátek od 13.30 hodin do 18.00 hodin.

Konec letního času

V noci ze soboty 25. října na neděli 26. října si budete moci o hodinu déle pospat. Končí totiž letní čas a po celou zimu se budeme řídit časem středoevropským.

TISKOVÁ OPRAVA ZR Č. 9

Omlouváme se všem čtenářům za chybu v datu konání mimořádného zasedání obecního zastupitelstva. Místo 2.7.1997 mělo správně být 13.8.1997.

Dále se omlouváme za chybný údaj v přehledu sledování posledního vlakového spoje z Hanušovic do Starého Města za červen až červenec, kdy již v podkladu, ze kterého jsme čerpali, byl uveden odjezd vlaku ve 21.10 hodin. Ve skutečnosti se jedná o spoj č. 13670 s odjezdem ve 22.24 hod. z Hanušovic a příjezdem ve 22.44 hod. do Starého Města, jehož provoz ve výši 82.800,- Kč ročně hradí obec. Tento spoj, který umožňuje zaměstnancům hanušovických podniků návrat z odpolední směny, využívalo průměrně 16 osob, zatímco před úpravou jízdního řádu jezdilo vlakem ve 21.10 hodin průměrně 14 osob.

K těmto chybám došlo proto, že u čísla 9 nebyla pro časovou tiseň provedena korekce.

☐ Děkujeme za pochopení,
Redakce

PODĚKOVÁNÍ

Město Uničov zaslalo na Obecní úřad ve Starém Městě tento dopis:

Vážený pane starosto!

V obci Kunčice v době červencových záplav byly na prázdninovém táboře děti z Uničova pod pedagogickým dozorem pracovníků DDM z Uničova.

Vznikla kritická situace, která ohrožovala zdraví a znemožnila zásobování tohoto kolektivu. Nezištnou pomoc poskytli občané z Kunčic, zvláště pak:

- manželé Sylva a Leoš Haltmarovi
- paní Jana Haltmarová
- manželé Vladka a Václav Rogoňovi
- paní Vlasta Kotriková
- ing. Petr Trávníček

Rada města ocenila tuto pomoc osobními dopisy i malými věcnými dary. Jako výraz uznání lidem obce Kunčice pak uvolnila finanční pomoc ve výši 15.000,- Kč na obnovu zničené autobusové zastávky v Kunčicích. Tato částka bude placena naším MěÚ po zaslání faktury.

Vás, pane starosto žádám o informaci vašeho zastupitelstva o příkladném postoji vašich občanů v těchto krizových okamžicích.

K zvládnutí všech úkolů spojených s likvidací povodňových škod i dalších všedních povinností Vám osobně i Vaším spolupracovníkům mnoho sil a zdraví přeje vedení města Uničova.

S pozdravem

☐ František Šváb, starosta

Pohledy do minulosti

34. ČÁST

Povídání o místních jménech na Staroměstsku zakončíme dnes tím, co se mi podařilo zjistit o názvu naší obce. Začneme i tentokrát Hosákovou encyklopedií. Ta nám potvrdí, že v nejstarší listině stvrzující existenci Starého Města, tj. ve Wustehubově darovací listině z roku 1325, je pojmenována Goldek ("oppidum dictum Goldek" = venkovské město řečené Goldek"). Původní název naší obce byl tedy německý a znamenal Zlatý roh či Zlatý kout. Především podle polských pramenů jsou jako jeho tvůrci uváděni první kolonisté tohoto do té doby pustého kraje, kteří byli do hraničních hvozďů mezi Moravou a Slezskem vysláni opatem kamenického kláštera (Kamieniec Podolski je dnes polské městečko asi 10 km od Bílé Vody v javornickém cípu, vzdušná vzdálenost od nás je asi 50 km). Účelem jejich cesty bylo hledání drahých kovů, opat totiž dostal zřejmě v roce 1273 od slezského knížete, kterým byl v té době vratislavský biskup, povolení razit vlastní minci. To, že jedna ze skupin hledačů došla až na Moravu, nebylo proto, že koncem 13. století byly hranice mezi Moravou a Slezskem ještě nedostatečně vymezeny, ale spíš tím, že se v té době volně přecházely, protože žádný hraniční režim ještě neexistoval.

V roce 1340, to už zdejší těžbu řídil královský prospektor Václav Koppa, se název města mírně změnil. V zachovalé listině se uvádí "oppidum quondam dictum Golteke" (městečko kdysi řečené G.). V dalších třech listinách z tohoto a dalšího století se však opět objevuje v názvu správné "d" - 1351 Antiquum Goldek, 1391 Antique Goldes (Starý Goldek) a 1437 "cum oppido Goldenek". Přídomek "starý" měl odlišit naše město od sousední

Začátkem 17. století se na mapách objevovalo jak ALT STATT, tak ALTSTADT. Otiskujeme část mapy Kladska, vydané ve Vratislavi r. 1626

Branné - tehdy Goldenstein a od roku 1570 do roku 1949 Kolštejn. Současný název města lze poprvé číst v roce 1448 a zní Stare Myesto, o půl století později pak čteme v textu "z Stareo Miesta" (1504). Německý název Aldenstat, Alldenstat se objevuje poprvé v listinách z roku 1560, které jsou součástí městského archivu Mohelnice. Jde však zřejmě o výjimku, protože v Olomouckých zemských deskách se i poté dále uvádí české názvy: 1575 "s Starym Miestem", 1587 "v Starem Miestie", 1591 městečko "Stare Miesto" a až teprve po Bílé Hoře v 1633 Altstatt. Výraz město - Stadt se poprvé objevuje v letech 1678 a 1718 - Altenstadt, česky v roce 1720 - Stare Mesto. Jestliže český název spíše než město vyjadřuje místo, je tomu tak i v německém Statt. Dnešní "Staré Město" bylo poprvé zaznamenáno v roce 1846 ve Wolného spisu Markrabství moravské. Doplnující přívlasek v němčině - Mährisch Altstadt se spolu s českým názvem Staré Město objevuje až v roce 1924 v lexikonu obcí. Názory na dobu vzniku tohoto přívlasku se ale různí. Hosák sice v encyklopedii uvádí názvy obce i v letech 1872 a 1881 bez této změny, ale něco jiného však vyplývá ze sporu o sjednocení českého a německého názvu, který probíhal ve 30. letech tohoto století a o kterém se zachovaly listinné doklady v archivní složce č. 1316 v Okresním archivu Šumperk.

Tato složka obsahuje 26 listů různých spisů k této problematice, většinou dopisů Okresního úřadu Šumperk a tehdejšího obecního zastupitelstva z let 1933 až 1941. Všechny obecní dopisy stejně jako spisy z období po Mnichovu jsou psány německy, jejich obsah jsem zjistil překladem p. Pavla. Dopisy okresního hejtmantství z doby existence ČSR jsou psány dvojazyčně.

V prvním z nich z 23. května 1933 označeném jako "pilný" žádá okresní hejtmán Novotný, aby se obecní zastupitelstvo na základě výnosu Zemského úřadu Brno "neprodleně vyjádřilo k připojenému návrhu Archivu MV Praha ze dne 4. 9. 1931 na doplnění českého názvu obce STARÉ MĚSTO o přídomek POD SNĚŽNÍKEM a na změnu dosavadního německého názvu MÄHRISCH ALTSTADT na ALTSTADT AM SCHNEEBERG". Zmiňovaný návrh Archivu MV však ve spise není. Městské zastupitelstvo jednalo o návrhu 9. června a odpověď odeslal starosta i s protokolem

29. 8. 1933

V roce 1899 se používala razítka s oběma názvy, levé je našeho soudu, vpravo pošty

z jednání 3. 7. 1933. Doplnění českého názvu bylo jednohlasně schváleno, ale německý název se "rozhodně zamítá." Zdůvodnění je shrnuto do čtyř bodů, z nich hlavním bylo, že MÄHRISCH ALTSTADT "vylučuje jakoukoliv záměnu neboť stejné pojmenování nikde neexistuje". Ostatní tři důvody vycházejí z toho, že název je už zažitý, známý v turistickém ruchu a změna by byla finančně náročná. Závěrem zastupitelstvo prosí, aby byly nadále zachovány oba rozdílné názvy. Otištěné faksimile obchodního tiskopisu a obálky místního živnostníka však dokazují, že návrh na změnu pronikl do veřejnosti a byl některými občany částečně akceptován. Úřední jednání pokračovalo až za dva roky. V něm se Okresní úřad odvolal na další výnos ZÚ Brno k otázce sjednocování českých a německých názvů obcí a požadoval "urychleně otázku německého názvu znovu projednání s tím, že přídomek obce v obou jazycích stejný musí být". Dále se zde píše, že novým názvem obce nemůže být MÄHRISCH ALTSTADT - MORAVSKÉ STARÉ MĚSTO, protože "tím by se nezabránilo záměně při doručování zásilek, neboť jen na nynějším území země Moravskoslezské je celkem 6 obcí s tímto názvem, z nichž dvě mají i v německém jazyku název Altstadt a účelu sledovaného přídomkem by tudíž nebylo dosaženo". Dále dopis konstatuje, že současný německý název se vyskytuje v seznámech teprve od roku 1902 a nejde tedy o "zachování starobylého názvu zdůvodněného historickými doklady" a vysvětluje, že navrhovaný přídomek POD SNĚŽNÍKEM nejen že neohrožuje turistický ruch, ale naopak ho podpoří, neboť "každý se z něho dozví na první pohled, že jde o turistickou obec pod Sněžníkem a záleží jen na obci, aby tohoto přívlasku propagačně využila." V závěru žádá OkÚ o zaslání usnesení městského zastupitelstva o změně názvu obce nejpozději do 30. 9. 1935. Městská rada jednala dopis OkÚ 20. 8., dvoustránkový zápis je psán tužkou a kurentem a podle něho je sestavena odpověď městské rady z 20. 9. podepsaná starostou Franzem Stanzlem. V ní se konstatuje, že všech pět dalších měst tohoto jména má k odstranění

JOSEF STANZEL
RAHMENFABRIK
MÄHR.-ALTSTADT
beim Schneeberg

V době sporu o sjednocení názvu obce převzali někteří místní podnikatelé přídomek "Pod Sněžníkem", i když ve dvou podobách, jak dokazuje objednávací list pro české firmy a adresa na zpětné obálce.

záměny své přívlasky (...u Moravské Třebové, ...u Bruntálu, ...u Uherského Hradiště atd.) a náš přívlasek MÄHRISCH byl odsouhlasen městským zastupitelstvem 22. 2. 1874 a je tedy starý už 61 let. V dopise se k tomu říká, že "úředně ověřený výpis ze jmenovaného protokolu je připojen", ve složce však není. Dále se konstatuje, že u názvu MÄHRISCH ALTSTADT je změna zcela vyloučena a v posledních letech nebyly žádné stížnosti v tom směru u nikoho zaznamenány. Městská rada tedy "musí jako dříve trvat na jméně našeho města MÄHRISCH ALTSTADT, což ve státní řeči znamená MORAVSKÉ STARÉ MĚSTO. Označení mährisch je v každé řeči stejné a nepřipouští žádný omyl při poštovních či železničních zásilkách. Proto městská rada prosí, aby bylo takto rozhodnuto". Dopis došel do Šumperka 22. září, ale byl obratem vrácen obci s tím, aby "tamní městská rada neprodleně přesně vyhověla zdejšímu výnosu, tj. aby otázku názvu obce projednala v tamním městském zastupitelstvu a k připojenému spisu přiložila ověřený opis protokolu o novém usnesení městského zastupitelstva. Doplněný spis budiž s největším urychlením zdejšímu úřadu vrácen". Další obecní spisy k této otázce jsou však datovány až 8. a 9. listopadu. Protokol ze zasedání zastupitelstva v bodu 3 uvádí: "Po předběžném jednání a poradě jednomyslně usneseno: německé označení MÄHRISCH ALTSTADT bude zachováno. Každá změna tohoto všeobecně známého označení by byla neúčelná a pochybná. Mährisch Altstadt je tímto označením jediným místem v ČSR. Nesouhlasí se se změnou jména města na ALTSTADT AM SCHNEEBERG". Dopis okresnímu úřadu byl odeslán hned druhý den po zasedání zastupitelstva, tentokrát se všemi požadovanými náležitostmi. Reakci okresního úřadu na tento dopis už uvedená složka neobsahuje.

Další spisy jsou až z roku 1940 a 1941, kdy Staré Město již bylo součástí Velkoněmecké říše. Začínají zápisem zemské komise z Opavy z 5. 8. 1940, která prováděla přezkoušení všech místních jmen okresu Šumperk a "přítomnými znalci bylo navrženo změnití jméno MÄHRISCH ALTSTADT na ALTGOLDECK nebo jenom GOLDECK,

zvláště když přídomek "mährisch" dle možností má být z názvu odstraněn a zbývající Altstadt je nicneřekající a často se vyskytuje. Přejmenování se může uskutečnit na základě žádosti starosty zemské radě a v současné době jsou pro něj vhodné podmínky. Žádost má obsahovat i návrh na úpravu pečete dle starého městského znaku. Přítomný Dr. Latzke, zemský archivář z Opavy, přislíbil účast na oslavách přejmenování, a to s ohledem na historii vzniku města". Dopis dále navrhuje drobné změny i místních názvů obcí Štěpánov, Hajmrlav a Malé Vrbno. Obecní rada rozšířená o přísedící zasedala v této věci již 7. srpna, ze zápisu je zřejmý souhlas se všemi navrženými změnami. Ze dvou návrhů na nový název města se starosta po poradě s obecními radními i přísedícími rozhodl pro název ALTGOLDECK. V tom smyslu doporučuje změnit i název na obecní pečeti na "Stadt Altgoldeck". Zápis z obecní rady končí větou: "Změna místního jména Mährisch Altstadt na Altgoldeck je historicky zdůvodněna a obzvláště pro poštovní styk určena." Následný dopis okresnímu úřadu z 9. 8. konstatuje mj., že "podnět ke změně místního jména i všech dalších změn byl všeobecně přijat". Jenže tím vše skončilo. Za půl roku v únoru 1941 přese starosta dotaz okresu a o dva dny později i zemskému archiváři do Opavy. V něm mj. uvádí: "Poněvadž toto rozhodnutí (rozuměj o přejmenování obce) bylo přijato na veřejném zasedání a bylo všeobecně zveřejněno, množí se dotazy na termín změny, aby se mohly provést žádoucí úpravy v tiskopisech a nadpisech. V zájmu veřejném, soukromém i hospodářském by bylo vhodné, aby změna místního názvu vstoupila v platnost již od 1. dubna 1941. Prosím proto o povolení, aby od tohoto data mohly být změny uskutečněny." V dopise zemskému archiváři pak navíc žádá ještě o "laskavou pomoc k příznivému vyřízení této záležitosti." Prostřednictvím okresu dostává sice už 22. 4. vysvětlení, že "žádosti o změnu místních jmen jsou u říšského místodržitelství v Liberci, kdy je možné očekávat rozhodnutí, není dosud možno stanovit", ale další dopisy už ve složce nejsou. Přejmenování se tedy neuskutečnilo.

Dnes, na konci 20. století, se zdají být tyto spory o název naší obce už překonané. Máme směrovací čísla a jsme tedy 788 32 Staré Město. Přesto si ale myslím, že bychom nějaký určující přídomek měli mít. Stejně jako všechna další Stará i Nová Města, Lhoty, Hradce atd. Moravské Staré Město nezni špatně, ale kromě délky jména asi vadí i to, že Starých Měst je na Moravě víc. Pod Sněžníkem je určitě blíže určující přívlasek, ale i Sněžníky jsou dva - Králický a Děčínský. Že bychom se přece jen vrátili ke Starému Goldeku?

□ V. Černý - kronikář

**SILNICE
VE ZNAMENÍ ZMĚN**

Od 1. října vstupuje v platnost novela vyhlášky o pravidlech silničního provozu č. 223/1997 Sb. Touto vyhláškou jsou stanoveny nové rychlostní limity. Řidičům umožní jet na dálnicích 130 km/hod., ve městě je naopak omezi předepsaných 50 km/hod.

Podle policejních statistik stávající šedesátikilometrový limit v obcích nedodrží asi třicet procent řidičů a celých sedmdesát procent jezdí rychleji na výjezdových komunikacích a všude tam, kde jim případná omezení nesmyslné. Padesátka v obcích má však bezesporu své opodstatnění. Zatímco třeba v Německu připadá na 100.000 obyvatel jedna oběť dopravní nehody, u nás zemřou na silnicích čtyři lidé. Je zajímavé, že v zemích, kde byla rychlost v obcích snížena na 50 kilometrů v hodině, klesl počet obětí dopravních nehod až o 24 %.

Mnohého řidiče možná zaskočí skutečnost, že průměrná brzdná dráha vozidla jedoucího rychlostí 60 km v hodině je 35,3 metru, ale při padesátce už stačí k zastavení o celých sedm metrů méně.

Málokterý řidič ještě jezdí po dálnicích dosavadní předepsanou rychlostí 110 km za hodinu. Více než polovinu z nich se stabilně ručička tachometru usazuje na číslici 130, policisté mnohdy zaznamenávají i případy, kdy se vozy řítí rychlostí více než dvousetkilometrovou. Překročení povolené rychlosti o 20 kilometrů v hodině policisté většinou tolerují.

O maximální rychlosti na dálnicích se dlouho diskutovalo. Argumentem "pro" bylo, že se výrazně obnovil vozový park v České republice. Nová auta jsou konstruována pro vyšší rychlosti, při kterých jsou stále plně ovladatelná. "Proti" hovořil fakt, že převážná část dálnic a silnic není pro takovou rychlost konstruována.

Řidiči si budou muset uvědomit, že za jednu vteřinu ujedou při stotřicetce o šest metrů více než při dosavadní maximální rychlosti. Také brzdná dráha se za ideálních podmínek z 98 metrů při stodeseti kilometrové rychlosti prodlouží o 21 metrů. Za vlhka musí motorista počítat s tím, že vozidlo z této rychlosti zastaví až po více než 160 metrech.

□ J. Červenka

**Okresní soud v
Bezirksgericht**

Staré Město na Moravě.
Häuf. Altstadt

V meziválečném období místní úřady užívaly i přídomek "na Moravě" (vlevo 1936, uprostřed 1925), pošta dokonce "na severní Moravě" - 1925

Společenská kronika

Životní jubilea v měsíci říjnu

75 let

Bohuslav Plachý	1.10.1922	Staré Město, nám. Osvobození 107
Hynek Straka	1.10.1922	Staré Město, Horní 318
Marie Machálková	21.10.1922	Staré Město, Polní 149

Jubilantům přejeme do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti.

Narozené děti

Matěj Falhar	15.7.1997	Staré Město, Budovatelů 405
Aneta Baniová	19.8.1997	Staré Město, Budovatelů 402

Přejeme klidné a šťastné prožití dětství!

Úmrtí

Věra Karabcová	8.9.1997	Staré Město, Fučíkova 206, 86 let
ing. Petr Vyroubal	20.9.1997	Staré Město, Velké Vrbno 185, 48 let

OBNOVA TOKŮ POTRVÁ NEJMÉNĚ DO KONCE TISÍCLETÍ

Červencová povodňová vlna měla podle záznamů vodohospodářů tři vrcholy. První vrchol 7.7. již měl charakter stolečité vody, druhý vrchol 8.7. byl ještě mohutnější a podle předběžného vyhodnocení se jednalo o vodu pětisetletou. Nej slabší byl vrchol třetí v závěru záplav.

Pokud by v nejbližších letech spadlo na území republiky stejné množství srážek jako letos v červenci, ničivé povodně by se zřejmě opakovaly. Vodohospodářům se totiž letos nepodařilo uvést řečiště do stavu před povodněmi. Jenom obnova zničených říčních koryt na Moravě potrvá nejméně do roku dva tisíce. Škody v povodí řeky Moravy jsou odhadovány na 721 mil. korun. Podnik Povodí Moravy uvolní na obnovu toků v okrese Šumperk 69 mil. korun, z toho bude do zimy postaveno 31 mil. Kč. Na škody na malých vodních tocích je vyčleněno 12,3 mil. korun, letos budou provedeny práce za 3 mil. korun, zbytek bude postaven v příštím roce. V letošním roce je také určeno 8 mil. korun na odstranění škod na tocích ve správě Lesů ČR, v letech 1998 a 1999 se uvažuje s 38 miliony korun. Peníze půjdou především na zprůtočnění toků a vyčištění koryt od povodňových nánosů v zastavěných částech obcí, na opravu největších škod a opravy hrází. V evidentně záplavovém území se toky ponechají v současném stavu. Vláda řeší možnost výměn zátopových pozemků za jiné s Pozemkovým fondem.

Dále je nutné dát dohromady dlouhodobé koncepce. Projekt ochrany Moravy a Slezska před povodněmi pochází z přelomu století. Katastrofální záplavy totiž napáchaly velké škody v letech 1890, 1897 a 1905. Po nich obce postavily podél řek systém ochranných hrází, které je chránily i letos. Ke stavbě přehradních nádrží, naplánovaných před sto lety, už nedošlo, protože lidem za čas po pohromách otrnulo.

Stávající systém hrází, který však nyní ochraňuje spíše zemědělskou půdu, by se měl přebudovat na ochranu sídel a zastavěných území. V praxi to znamená, že budou provedena opatření, která umožní větší rozliv přívalových vod do krajiny. Povodně například prokázaly, že povodí Moravy má menší schopnost zadržet velkou vodu než např. povodí Vltavy. Proto se znovu uvažuje o výstavbě přehrad v Hanušovicích (akumulační prostor 90 mil. m³, náklad 9 miliard korun), jejíž původní fúke z nádrže na pitnou vodu by se změnila na retenční, a suchého poldru u Mohelnice (30 mil. m³, 1,3 miliardy Kč). Generální ředitel Povodí Moravy však uvedl, že přehrad a suché nádrže na řece Moravě by musely být schopny zadržet asi o 200 milionů metrů krychlových vody více než dosud, aby se nové katastrofe zabránilo.

Škody na majetku obcí a státním majetku spravovaném OkÚ Šumperk činí 375 mil. Kč. Na bezprostřední odstraňování povodňových škod obdržel okres 43.250 tis. korun, z toho 38 milionů šlo přímo do rozpočtu obcí. Staré Město obdrželo z tohoto účtu částku 740 tis. korun. Na obnovu místních komunikací a mostů si obce vynárokovaly 74 mil. Kč, Staré Město podle příslibu obdrží 1.400 tis. korun. Jsou obavy, zda se tyto částky podaří vzhledem ke klimatickým podmínkám do konce roku postavit.

Škody na silniční síti v okrese jsou odhadovány na 750 až 800 mil. Kč. Bylo zničeno 16 a poškozeno 6 mostů. Byla kritizována malá operativnost při zřizování mostních provizorií. Nejbližší dodavatel přemostění je z Litomyšle, nejvzdálenější z Liberce. Okres by měl mít několik vlastních provizorních konstrukcí pro případ podobné katastrofy. Na opravu komunikací byla vypsána zjednodušená soutěž. Opravu silnice Hanušovice - Staré Město - Kladské sedlo provádí Silnice Ostrava, závod Šumperk. Každou středu

probíhají u přednosty OkÚ kontrolní dny s investorem a dodavatelem oprav.

Každý pátek se schází komise pro obnovu okresu, ve které jsou zástupci referátu finančního, dopravy, životního prostředí, sociálních věcí, obnovy pozemků, dále zástupci Povodí Moravy, Správy a údržby silnic, správci sítí. Tato komise koordinuje odstraňování povodňových škod a řeší případné střety.

Je nutné vybudovat systém včasného varování. V terénu bude instalována síť automatických srážkoměrných stanic, automatické odečty vodních hladin na tocích, monitoring pak bude na OkÚ a u hasičů.

Lesy po červencové povodni.

Lesy ČR, lesní správa Hanušovice spravuje 19.438 ha státních lesů. Odbornou správu vykonává na 121 ha soukromých a 38 ha obecních lesů. Červencová povodeň způsobila na státním majetku značné škody, které byly zatím vyčísleny ve výši 60 mil. Kč a stále se upřesňují. Předpokládáme navýšení do cca 10 mil. Kč. Některé škody se velice těžko vyčíslují, jako např. sesuvy lesních porostů i s půdou. Jsou to nevratné škody na životním prostředí, které nelze ani s pomocí přírody a času zcela asanovat.

Z vyčíslených škod připadá na:

budovy	150 tis. Kč
přibližovací cesty	19.427 tis. Kč
odvozové cesty a mosty	36.515 tis. Kč
ostatní stavby	575 tis. Kč
lesní porosty (dřevo)	43 tis. Kč
lesní kultury	130 tis. Kč
sesuvy lesní půdy	3.160 tis. Kč

Nejvíce byly postiženy revíry Františkov, Branná a Staré Město. S odstraňováním vzniklých škod bylo započato okamžitě po odpadu vody, zpočátku jen lidmi a mechanizačními prostředky polesí Hanušovické lesní a.s. a Lesní společnosti Královce v.o.s. Masovější nasazení prostředků na likvidaci povodňových škod bylo možno realizovat až po zprůjezdění státních silnic. Postupně začaly pracovat firmy Lesostavby a.s. Šumperk, Agile Ústí nad Orlicí, PAS Staré Město, Pacalová Staré Město, Stavrel v.o.s. Hanušovice, Váňa + Váňa Vikantice, Bemoinvest s.r.o. Benešov, Krtek Most, KM - Málek Dolní Orlice, Stejskal Dolní Morava, Viktoria s.r.o. Rapotín a Agrostav Králky. Je předpoklad, že v letošním roce, do nástupu zimního období, budou provizorně zprovozněny všechny odvozní cesty v obvodu lesní správy a samozřejmě odstraněny škody na budovách. V dalších letech, dle finančních možností podniku Lesů ČR, budou postupně uváděny poškozené objekty a komunikace do původního stavu. Nemalá částka finančních prostředků bude vynaložena do asanace sesuvů lesní půdy. Je třeba zdůraznit, že státní podnik Lesy ČR likviduje povodňové škody z vlastních prostředků bez vazby na státní dotace.

Na závěr bych se chtěl zmínit jen krátce o popovodňových úvahách zasvěcených i nezasvěcených odborníků a laiků. Závěry některých směřují do výstavby retenční nádrže Hanušovice, suchého podru Mohelnice atd. Je třeba hlavně zvážit o kolik hodin by např. miliardová nádrž Hanušovice povodeň zpozdila a jaké riziko by nádrž přinesla pro obce několik kilometrů po toku pod hrází. Proč, nemusím snad uvádět. Vždyť během tří dnů napršel v naší oblasti půlroční úhrn srážek. Takové množství srážek není schopen zadržet žádný les, travní porost, střídání zemědělských plodin, žádná nádrž. Hlavní slovo by v tomto směru měli mít především hydrometeorologové, hydrologové, a nikdo jiný.

Hanušovice 20. září 1997

☐ Ing. Milan Doležal, lesní správce,
Lesní správa Hanušovice

Školní rok 1997 - 1998

Základní škola ve Starém Městě doznala k 1. 9. 1997 řadu změn. Především zastřešila jedním ředitelstvím mateřskou, základní a zvláštní školu s označením Základní škola. Práci na této škole zajišťuje stabilizovaný pedagogický sbor, v tomto školním roce posílen o kvalifikovaného učitele anglického jazyka.

Na škole učí 20 učitelů, 2 vychovatelky školní družiny, 5 učitelek mateřské školy a provoz zajišťuje 12 správních zaměstnanců. Součástí školy je také školní jídelna se 7 pracovníky. Zástupcem ředitele školy byla jmenovaná Mgr. Zdeňka Černá a paní Marie Krňávková. Za organizaci v mateřské škole odpovídá paní Libuše Šimová a ve speciálních třídách Mgr. Jana Malá.

V letošním roce byly v mateřské škole opět otevřeny 3 třídy, z toho jedna pouze

s dopoledním provozem. Školu navštěvuje 57 dětí, z nich je 33 předškoláků. Především pro ně je určeno sportovní a jazykové zaměření školy. Děti se mohou přihlásit do projektového vyučování německého jazyka, který povede paní Libuše Šimová. Děti své znalosti dále rozvíjejí v zájmovém kroužku v 1. a 2. ročníku ZŠ, kdy ještě není zavedena výuka cizího jazyka. Ty děti, které mají zájem o výtvarnou výchovu, rozvíjejí své dovednosti ve výtvarných činnostech pod vedením paní učitelky Úlehlové. Všichni předškoláci chodí jednou týdně do tělocvičny a kromě jiných činností se připravují i na lyžování, plavání a cyklistiku. Ve sportovním programu, který připravuje paní učitelka Trutmanová nebudou chybět ani delší turistické vycházky s různými náměty. V nejbližším období připravujeme pro děti vycházky s pouštěním draků, delší vycházky zaměřené na poznávání nejbližšího okolí města se sběrem podzimních plodů a pečení brambor. V říjnu děti navštíví filmové a divadelní představení.

Na prvním stupni základní školy je 7 tříd se 153 žáky. Vyučují se podle Vzdělávacího programu obecná škola. Tento program v sobě skrývá nenásilnou formu učení podle Komenského - "škola hrou". Je obohacen ve vyučovacích hodinách o tzv. dramaturgii, která podporuje u dětí uvedení do vlastní role, umění komunikace a lepší seberealizace. Učitelé nabízejí pro tyto děti řadu kroužků, jako např. zdravotnický, sportovní, ruční práce, taneční atd. Na žáky s poruchou čtení a psaní je pamatováno hodinami nápravy vývojových poruch učení. Samozřejmostí je plavecký výcvik a filmová i divadelní představení.

Druhý stupeň základní školy navštěvuje 112 žáků umístěných v 6 třídách. Šesté třídy jsou vyučovány podle Vzdělávacího programu základní škola, který vychází z tradičního českého školství. V 7., 8. a 9.

třídách se vyučuje podle tzv. "standardů", které jsou úpravou mezi školní docházkou osmiletou a devítiletou. Podle organizačních pokynů MŠMT není dovoleno měnit vzdělávací program vyšších ročníků. Tento program je však obohacen o řadu volitelných a nepovinných předmětů, jako je technická praktika, literárně dramatická výchova, praktikum práce na počítači, konverzace v anglickém a německém jazyce, základy pěstíctví a chovatelství, péče o dítě, příprava pokrmů a vedení domácnosti a řada dalších. Výuka je doplněna pestrou nabídkou kroužků - literární, dramatický, sportovní gymnastiky, turistický, informatiky, fotografický a další. Velmi přínosné vidíme aktivity z řad veřejnosti, která se ve spolupráci se školou snaží rozšířit nabídku mimoškolních činností pro mládež.

Do speciálních tříd chodí 28 žáků. Pracují v odděleních a vzdělávají se podle speciálního učebního plánu. Práce v těchto třídách vyžaduje úzkou spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálním pedagogickým centrem a dalšími odborníky.

Od letošního roku nabízí škola rodičům pravidelné konzultace k výchovným a vzdělávacím problémům žáků, které poskytují všichni vyučující ve stanovených konzultačních hodinách.

Všichni pedagogičtí a správní zaměstnanci mají zájem na co nejlepším chodu tohoto zařízení, o kterém je možno říci, že je prvním tohoto typu v okrese.

Výhledem do nového kalendářního roku je přechod školy do právní subjektivity. Věříme, že větší samostatnost tohoto zařízení bude ku prospěchu žáků a ke spokojenosti Vás rodičů i zaměstnanců školy.

☐ Mgr. Dagmar Macková,
ředitelka školy

SOUTĚŽ + SOUTĚŽ + SOUTĚŽ + SOUTĚŽ

Soutěžní úkol č. 25 Kdy byla pořízena tato fotografie?

Ohodnocena bude odpověď, která bude skutečným datu nejbližší.
Těšíme se na Vaše odpovědi.

V devátém čísle předloňského ročníku Zlatého rohu byla vyhlášena soutěž, která by měla oživit zájem o místní historické, architektonické, geografické, případně i ekologické zajímavosti obce.

V soutěžním úkole č. 24 se jednalo o dům č. 14 v Chrásticích (bydlí zde manželé Matějovi). Z velkého množství vesměs správných odpovědí byla vylosována Martina Řezníčková, bytem Staré Město, Chrástická ul. č. 140. V úctě obecního úřadu obdrží odměnu 100,- Kč.

Blahopřejeme!

SOUTĚŽNÍ ÚKOL Č. 25

Odpověď: .....

Soutěžící: .....

Bydliště: .....

KINO STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

ŘÍJEN 1997

Sobota 4. 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 16,- Kč
dospělí 30,- Kč

SVATÝ *Prohnaný, útočný, nebezpečný, zrádný. Takový je Simon Templar. Akční film s Valem Kilmerem v hlavní roli.*

Úterý 7. 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 14,- Kč
dospělí 28,- Kč

ROMEO A JULIE (120 min) *Největší milostný příběh - jako nikdy předtím.*

Sobota 11. 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 16,- Kč
dospělí 30,- Kč

VÝCHOVA DÍVEK V ČECHÁCH (115 min) *Film natočený podle románu Michaela Viewegha. Hrají: Anna Gieslerová, Ondřej Havelka, Milan Lasica a další.*

Pátek 17. 13.30 a 16.00 hod Vstupné: děti 15,- Kč
dospělí 30,- Kč

101 DALMATINŮ (103 min) *Hraná verze příjemné rodinné komedie, kde živá štěňátka rezechvjejí srdce dětí i dospělých. (Dabováno)*

Sobota 18. 19.30 hod Vstupné: 30,- Kč

ABSOLUTNÍ MOC *Profesionální vykradač se jfů se stane náhodným svědkem zločinu, a tím i obětí následné štanice... Mládeži nepřístupný.*

Úterý 21. 8.30 a 10.00 hod Vstupné: 14,- Kč

LADY A TRAMP *Kouzelný kreslený příběh z produkce USA. (Dabováno)*

Pátek 24. 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 18,- Kč
dospělí 30,- Kč

ALJAŠKA (110 min) *Dobrodružný příběh o přátelství dětí a mládeže ledního medvěda. Typ klasického rodinného filmu. (Dabováno)*

Sobota 25. 19.30 hod Vstupné: 30,- Kč

POSLEDNÍ ZŮSTÁVÁ (101 min) *V každé válce existují dvě strany, Bruce Willis jako záhadný cizinec stojí na obou. Mládeži nepřístupný.*

Připravujeme: Z džungle do džungle, Spáči, Con air, Batman a Robin, Labutí princezna, Anakonda, Únos, Double Team, Rozpoutané peklo

Změna programu vyhrazena!

ŽÁKOVSKÝ VOLEJBAL

Ve dnech 25. - 26.8.1997 se ve Starém Městě uskutečnilo společné soustředění dvou družstev připravujících se na oblastní přebor žákyň - spojeného družstva SK Hanušovice/Staré Město a družstva Brumov-Bylnice.

Během tohoto soustředění bylo mimo jiné sehráno přátelské utkání, v němž domácí zvítězili celkově 5:0. Hosté z Brumova sice byli volejbalovější a hráli na pohled hezčí volejbal, ale na výsledku se to neprojevalo.

Všechny hráčky si mezi sebou také zasloutěžily v ovládání míče a v teoretických znalostech pravidel. Z těchto soutěží vyšlo celkově vítězně družstvo z Brumova, ale v jednotlivcích byly nejšikovnější Monika Hájková z Hanušovic a Iveta Talpová ze Starého Města.

Ještě připomínáme, že domácí zápasy oblastního přeboru sehraje společně družstvo Hanušovic a Starého Města v sobotu 18.10.1997 od 9.00 hodin v tělocvičně ZŠ ve Starém Městě.

☐ Trenéři P. Podvolecný, J. Brachtl

KE KABELOVÉ TELEVIZI

V současné době napojují montéři pracující pro firmu KABEL PLUS domy, jejichž majitelé a nájemníci projeví v minulosti zájem o příjem kabelové televize. Protože práci ve Starém Městě v rámci této etapy výstavby brzy ukončí, upozorňujeme potenciální zájemce z celého Starého Města kromě sídliště Květná, aby si instalaci domluvili přímo s montéry nebo na obecním úřadě. Připomínáme, že přípojovací poplatek je 4.000 korun a měsíční poplatek stále 88,- Kč.

Soukromá elektro opravná ESPRO Jeseník

provádí

ve Starém Městě a okolí tyto
opravy elektrospotřebičů:

Ve Vašich bytech

- chladničky a mrazničky
- automatické pračky
- elektrické sporáky, bojler, AKU kamna

Dílensky

- klasické pračky a ždímačky
- vysavače, mixery, žehličky
- kulmy, fény a další elektrospotřebiče

Volejte tel.: 0645/401160

ESPRO - CHUDĚJ

Školní 52, 790 01 JESENÍK